

Γ. ΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΑΣΚΗΣΕΙΣ (ενδεικτικά παραδείγματα)

Εργασία για το σπίτι

“Η Ελλάδα από το 1914 ως το 1924”

Με βάση τα στοιχεία που παρέχει το κεφάλαιο ΚΒ΄ του σχολικού σας βιβλίου (σσ. 73-119) να συντάξετε έναν χρονολογικό πίνακα με τα σπουδαιότερα γεγονότα της εσωτερικής και εξωτερικής πολιτικής στην Ελλάδα από το 1914 ως το 1924.

Άσκηση για το σχολείο

“Γελοιογραφώντας τη θέση της Ελλάδας στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο”

Να παρατηρήσετε προσεκτικά τη σχετική γελοιογραφία που παρατίθεται στη σελίδα 75 του σχολικού σας βιβλίου και να συζητήσετε σχετικά με το συμβολικό της περιεχόμενο.

Εργασία για το σπίτι

“Δύο αντίρροπες τάσεις εξωτερικής πολιτικής”

Να μελετήσετε τις πηγές που παρατίθενται στις σελίδες 74-77 του σχολικού σας βιβλίου και να παρουσιάσετε τις δύο αντίρροπες τάσεις εξωτερικής πολιτικής που εκδηλώθηκαν στην Ελλάδα κατά τη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, τους φορείς αυτών των τάσεων και τα επιχειρήματα με τα οποία υποστήριζαν τις απόψεις τους.

Εργασία για το σπίτι

“Η γεωγραφία του Εθνικού Διχασμού”

Αντλώντας στοιχεία από το σχετικό κεφάλαιο του σχολικού σας βιβλίου, να σχεδιάσετε έναν χάρτη της Ελλάδας στον οποίο να αποτυπώσετε τη διάσπαση της χώρας κατά τα έτη 1916-1917, δίνοντας τις αναγκαίες επεξηγήσεις σε κατατοπιστικό υπόμνημα.

Εργασία για το σπίτι

“Οι συνθήκες Νεϊγύ και Σεβρών”

Λαμβάνοντας υπόψη σας αφενός μεν τα ελληνικά εθνικά ζητήματα που παρέμεναν σε εκκρεμότητα με τη λήξη των βαλκανικών πολέμων, αφετέρου δε τα κέρδη της Ελλάδας με τις συνθήκες του Νεϊγύ και των Σεβρών, να εξηγήσετε για ποιους λόγους από το σύνολο των ελληνικών διεκδικήσεων στο συνέδριο ειρήνης ικανοποιήθηκαν αυτές που αφορούσαν στη Θράκη, στα νησιά του Αιγαίου και στην περιοχή της Σμύρνης, ενώ δεν συμπεριελήφθησαν στο ελληνικό κράτος η Β. Ήπειρος, τα Δωδεκάνησα και η Κύπρος.

Άσκηση για το σχολείο

“Ο Ελληνισμός της Μικράς Ασίας”

Με βάση τις φωτογραφίες στις σελίδες 90-91 και 105-107 να συνθέσετε μια “εικόνα” για τη ζωή των Ελλήνων στη Μικρά Ασία κατά τις αρχές του 20ου αιώνα.

Άσκηση για το σχολείο

Να μελετήσετε το κείμενο που ακολουθεί και να συζητήσετε σχετικά με την αντικειμενικότητα και την εγκυρότητα των εκτιμήσεων του συγγραφέα.

Στη δεκαετία 1912-1922 έγινε η πιο μεγάλη και πιο σκληρή αναμέτρηση Ελλήνων και Τούρκων. Ούτε η δεκαετία του Αγώνα της Ανεξαρτησίας άφησε τόσο βαθιά ίχνη στις σχέσεις των δύο λαών.

Η σύγκρουση του 1821 ήταν ανάμεσα σε ένα λαό που πολεμούσε για την ελευθερία του και ένα καθεστώς που προσπαθούσε να διατηρήσει μια από τις πολλές κατακτήσεις του. Οι πόλεμοι 1912-1922 ήταν σύγκρουση ανάμεσα σε δύο λαούς, γιατί στο μεταξύ είχε γεννηθεί και το εθνικό αίσθημα των Τούρκων.

Οι Έλληνες βλέποντας το χάρτη των Σεβρών ένιωθαν την πίκρα μιας χαμένης Μεγάλης Ελλάδος. Οι Τούρκοι βλέποντας τον ίδιο χάρτη ένιωθαν το ρίγος του φόβου για εθνική εξουθένωση.

Το ενάμισι εκατομμύριο προσφύγων που κατέφυγαν στην Ελλάδα έφερε μαζί του μνήμες αιώνων αλλά και αφηγήσεις πρόσφατης τουρκικής θηριωδίας. Στη Μικρά Ασία ο ελληνικός στρατός φεύγοντας άφησε στον ντόπιο πληθυσμό αναμνήσεις σκληρής κατοχής.

Για τους Τούρκους ο πόλεμος στη Μικρά Ασία ήταν πόλεμος απελευθερωτικός. Για τους Έλληνες που πολεμούσαν προχωρώντας πέρα από το Αφιόν Καραχισάρ και το Εσκή Σεχέρ ήταν πια πόλεμος σε ξένο έδαφος.

Στην αρχή της δεκαετίας οι Έλληνες είχαν συμμάχους και στο τέλος της βρέθηκαν απομονωμένοι. Οι Τούρκοι άρχισαν τη δεκαετία το 1912 χωρίς συμμάχους και το 1922 οι Δυνάμεις επιζητούσαν τη φιλία τους.

Η ήττα έκανε τους Έλληνες να αναζητούν υπαίτιους μέσα και έξω από την Ελλάδα. Η νίκη έκανε τους Τούρκους να αισθάνονται υπερήφανη αυτοπεποίθηση γι' αυτό που πέτυχαν με δικές τους προσπάθειες.

Συνοπτικά θα μπορούσε κανείς να πει πως η δεκαετία 1912-1922 έδωσε το πλαίσιο μέσα στο οποίο ανδρώθηκε ο καθαρά τουρκικός εθνικισμός. Αύξησε στο έπακρο την καχυποψία για τις προθέσεις των Ελλήνων που, αλυτρωτικές πάντοτε, είχαν φτάσει στη Συνθήκη των Σεβρών να απειλούν και αυτή την ύπαρξη της Τουρκίας και τέλος ενίσχυσε το αλαζονικό αίσθημα υπεροχής των Τούρκων έναντι των Ελλήνων.

Η σημερινή αντιπαράθεση Ελλήνων και Τούρκων έχει βαθιές ρίζες στα γεγονότα της εποχής εκείνης.

B. Θεοδωρόπουλου, *Οι Τούρκοι και Εμείς*, σσ. 109-110

Άσκηση για το σχολείο

“ Μια γεωγραφική προσέγγιση της μικρασιατικής καταστροφής”

Χρησιμοποιώντας έναν γεωφυσικό χάρτη, να μελετήσετε τη μορφολογία του μικρασιατικού χώρου και να εξηγήσετε γιατί η Ελλάδα, μολονότι έστειλε 300.000 στρατό πάνοπλο στη Μικρά Ασία, δεν μπόρεσε ούτε μια φορά να νικήσει αποτελεσματικά και δεν μπόρεσε ούτε στα 1919 ούτε στα 1920 να αισθανθεί σίγουρο και ασφαλές το οικοδόμημά της.

Άσκηση για το σχολείο

Να συζητήσετε σχετικά με την έκβαση του Μικρασιατικού Πολέμου λαμβάνοντας υπόψη σας:

- α) τις συνέπειες του Α' Παγκοσμίου Πολέμου
- β) τους ενδοϊμπεριαλιστικούς ανταγωνισμούς
- γ) τις εσωτερικές πολιτικές αντιθέσεις στην Ελλάδα
- δ) την εθνική αντίσταση των Τούρκων.

Εργασία για το σπίτι

“Εξερεύνηση της Ιστορίας του Μικρασιατικού Πολέμου μέσω φωτογραφιών”

Να επιλέξετε ορισμένα γεγονότα από τον Μικρασιατικό Πόλεμο αξιολογώντας και αιτιολογώντας αυτή την επιλογή και να τα καλύψετε χρησιμοποιώντας φωτογραφικό υλικό, που μπορείτε να αντλήσετε από σχετικά λευκώματα, και να παρουσιάσετε μια συνολική σύνθεση.

Εργασία για το σπίτι

Να αξιολογήσετε τον ρόλο που έπαιξε στη μικρασιατική καταστροφή η ανατροπή του Βενιζέλου στις εκλογές του Νοεμβρίου του 1920.

Εργασία για το σπίτι

“Χρονολόγιο του Μικρασιατικού Πολέμου”

Με βάση το σχετικό κεφάλαιο του σχολικού σας βιβλίου, να συντάξετε έναν χρονολογικό πίνακα με τις στρατιωτικές, τις διπλωματικές και τις πολιτικές εξελίξεις, τόσο στο μέτωπο του πολέμου όσο και στο εσωτερικό της χώρας, από την απόβαση των ελληνικών στρατευμάτων στη Σμύρνη (2/15 Μαΐου 1919) μέχρι την υπογραφή της συνθήκης της Λοζάνης (24 Ιουλίου 1923).

Εργασία για το σπίτι

“Η συνθήκη της Λωζάνης”

Λαμβάνοντας υπόψη σας τη *συνθήκη των Σεβρών* και την κατάσταση που διαμορφώθηκε με τη μικρασιατική καταστροφή να κρίνετε αν η *συνθήκη της Λωζάνης* αποτελεί επιτυχία ή αποτυχία της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής.